

یونوس پیغمبرئن کتابی

موقدمه

«یونوس» کتابی یونوس پیغمبرئن باشینا گلن احوالاتلاردان بحث ادئر. یونوس ائسته مئردی کی، تارینین امرئندن اطاعت اتسئن. تاری اونا امر اتمئشدی کی، آشور ائمپراطورلوغونون پایتختی نیئوا شهرئنه گتسئن. او دؤورده آشور انسرائیلئن جئدی بئر دوشمنی ائدی. بونا گؤره ده یونوس ائسته مئردی کی، تارینین سؤزونو اوراداکي لارا چاتدیرسین. چونکی او، تارینین رحملی اولماسینا آمئن ائدی. بئلئردی کی، اگر نیئوالی لار تئوبه اتسئلر، تاری اونلاری محو اتمیه جک. بئر نچه حادثه باش ورندن سونرا، نهایت، یونوس مجبورئیت قاباغیندا قالب تاریدان اطاعت اتدی. او زامان کی، یونوسون اخطار وردئی یئرئنه یئتشمه دی، بو، اونو چوخ قزبلندئردی. لاکئن تاری اونا بؤیوک بئر عبرت درسی وردی. بو کتابدان آیدین گؤرونور کی، تاری فقط انسرائیل خالقینی یوخ، بوتون بشرئیتئن خئلاص اتمه سئنی ائسته یئر. تاری انسانلارین هلاک اولماسیندان خوشلانمیر.

کتاین مضمونو:

یونوسون چاغیریشی و اطاعتسئلئی ۱۷-۱:۱

یونوسون تئوبه سی ۱۰-۱:۲

نیئوالی لارین تئوبه اتمه سی ۱۰-۱:۳

تارینین نیئوالی لارا رحمی ۱۱-۱:۴

یونوسون چاغیریشی و انطاعتسزلیشی

۱ رِبْن سۆزۆ آمْتَهی اوغلو یونوسا نازئیل اولدو: ۲ «قالخ، نینوایا، او بؤیوک شهره گت و اونون ضئدْنَه جار چک، چونکی اوراداکي لارین پَسْلَیْی گَلْب حوضوروما قدر چاتیدیر.» ۳ لاکْن یونوس قالخدی کی، رِبْن حوضوروندان تَرَشْشَه قاچسین. یافایا انْب تَرَشْشَه گدن بئر گمی تاپدی. یول حاقینی ورئب اونا مئندی کی، رِبْن حوضوروندان اوزاقلاشیب اونلارلا تَرَشْشَه گئشن.

۴ رب دهنز اوستونده گوجلو کولک قالدیردی، دهنزه بؤیوک بئر طوفان اولدو و گمی آز قالا پارچالاناجاق ائدی. ۵ گمئچنلر قورخویا دوشوب هر بئری اؤز آللاهینی چاغیردی و گمئنده اولان یوکلری دهنزه آتدیلار کی، اونی یونگوللشدئرسنلر. آما یونوس گمئنن آشاغی حصّه سئنه انمئشدی و اوزانیب بَرک یوخویا گتمئشدی. ۶ گمی ربیسی اونون یانینا گلب ددی: «سن نه یاتیرسان؟ قالخ، اؤز آللاهینی چاغیر. بلکه آللاه بئری یادا سالار و بئر محو اولماریق.»

۷ گمئچنلر بئربئرلرنه دئتلر: «گلئن، پوشک آتاق، گۆزک کئمه گۆره بو بلا باشیمیزا گلب؟» پوشک آتدیلار و پوشک یونوسا دوشدو. ۸ او زامان یونوسدان سوروشدولار: «بئزه ده، باشیمیزا گلن بو بلا کئمه گۆره دئر؟ سنن صَئتن نه دئر؟ هارادان گلئرسن؟ وطنن هارادیر؟ هانسی خالقدانسان؟» ۹ یونوس جاواب وردی: «من عبیرانی یم. دهنزی و تورپاغی یارادان گۆیلرئن تاریمی ربی پرسئتش ادرم.» ۱۰ اونلار چوخ قورخدولار و اونا دئتلر: «سن بله بئر ائشی نجه اتدئن؟» چونکی یونوسون ربدن اوزاقلاشماق اوچون قاچدیغینی بئلئردلر، بونو اونلارلا اؤزو نقل اتمئشدی.

۱۱ دهنز داها جوشدوغونا گۆره، اونلار یونوسدان سوروشدولار: «سنئله نه اِدک کی، دهنز قاباغیمیزدا ساکتلئشئن؟» ۱۲ یونوس اونلارا ددی: «منی گۆتوروب دهنزه آتین. اونا دهنز قاباغینیزدا ساکتلئشر، چونکی بئلئرم، بو بؤیوک طوفان منه گۆره سئزن باشینیزا گلب.» ۱۳ لاکْن گمئچنلر ساحله یان آلماق اوچون سَعی له آوار چکدنلر، آما باجارمادیلار. چونکی دهنز اونلارین ضئدْنَه داها دا جوشوردو. ۱۴ او واخت اونلار ربّه فریاد ادئب دئتلر: «یارب، سنه یالواریریق، قویما بو آدمین جانیندان اوتری محو اولاق. گوناھسیز قانی دا اوستوموزه قویما! چونکی سن، یارب، اؤز ائسته دئیینی ادئسن.» ۱۵ بلهجه اونلار یونوسو گۆتوروب دهنزه آتدیلار و دهنز اؤز جوشماسیندان دوشدو. ۱۶ او واخت آدمالار ربدن چوخ قورخدولار و ربّه قوریان تقدّم ادئب نذرلر اتدئلر.

۱۷ رب بؤیوک بئر بالیق یتئردی کی، یونوسو اودسون. و یونوس اوچ گون-اوچ گجه بالیغین قاریندا قالدی.

یونوسون تۆوبه سی

۲ یونوس بالیغین قاریندان تاریمی ربّه دوعا ادئب ددی:

۲ «عذابیم انچئنده ربی چاغیردیم،

او منه جاواب وردی.

اؤلورلر دئیارینین باغرىندان فریاد ائتمم،

سن منئم سَسْئمی اشتئدئن.

۳ سن منی درئنه، دهنزن قوینونا آتدین،

سیلر منی آرایا آلدی،

سنن بوتون لَپه لرئن و شَپه لرئن

اوستومدن کچلدى.

۴ من ددئم: «سنن گۆزلرئشن قاباغیندان

قوولموشام.»

او، تختنندن قالخېب شاهلیق شئیلنی آیتندن
چيخارتدی و چول گيئنب کولون اوستونده
اوتوردو. ۷ پادشاه نيئوادا بئر اعلان صادر
اتدی کی، ديتردی:

«پادشاهين و اونون اصلزاده لرئئن
حؤکومه موپابق: نه ائسانلار، نه حيوانلار،
نه ناخیرلار، نه ده سورولر هچ نه پمه سئتلر.
اوتلاغا گتمه سئتلر و سو ائچمه سئتلر. ۸ هم
ائسانلار، هم ده حيوانلار چول گيئنسئتلر و
قووتله تارييا فرياد اتسئتلر. هر کس اوز پش
يولوندان و آلرئئن قدارليغيدان دؤنسون.
۹ کتم بئتلر، بلکه تاري فنکئرنی ديشدئرئب
رحمه گلر، آلولانان قصبئي بئزدن دؤندئر و
بئر محو اولماريق.»

۱۰ او زامان کی، تاري اونلارين پش يولدان
دؤندوکلری عمل لری گؤردو، اونلارا رحمی
گلدی و گؤندره جيئنی ددئی بلانی اونلارين
اوستونه گؤندرمه دی. تاري بلانی گؤندرمه دی.

تارينين نيئوالی لارا رحمی

۴ آما بو ائش يونسون هچ خوشونا
گلمه دی و او حئرصلندی. ۲ او، ربه
دوعا ادئب ددی: «يارب! من حله اؤلگمه
ائکن مگر بونو ديمئردئم؟ بونا گؤره ده من
ئرئششه قاچدیم، چونکی بئلئردئم کی،
سن فياض و شفقئلی بئر تاريسان، گيچ
قصبه ن و بول محبتلی سن و رحم ادئب بلا
گؤندرمئسن. ۳ بونا گؤره ده يارب، يالواريم،
منم جانمی آل، چونکی منم اوچون اؤلمک
ياشاماقدان داها ياخشی دير. ۴ رب ددی:

«حئرصلئمکله مگر ياخشی ائش ادئرسن؟»
۵ يونس شهردن چيخدی و شهرئن شرق
طرفئنده اوتوردو. اورادا اؤزونه چارداق
دوئلئب کؤلگه سئنده اوتوردو کی، شهرده نه

لاکئن گئنه سئن موقدس معبدئنن
طرفنه نجه باخاجام؟*
۵ نئقسئم گسئلنه قدر منی سولار بورودو،
درئن درئلئلکلر منی آرایا آلدی،
دهنئن بئتکی لری باشيما ساريلدی.
۶ داغلارين دئبنه قدر ائندئم،
پر منی ابده جک اؤزونده حبس اتدی؛
لاکئن، يارب تاريم، سن جانمی درئن
چوخوردان چيخاردیيسان.
۷ ائچئتمده جانیم اوزولنده ربی خاطيرلادیم،
منئم دوعام سنه،

سئن موقدس معبدنه چاتدی.
۸ پوچ اولان بوتلره سجده ادئر،
او وفالی اولانی بوراخيب گدئرلر.*
۹ آما من سنه شوکور نغمه سی ائله قوربان
گئتره جيم،
نذرئمی يرئنه يتئره جيم،
خلائص ريدن گلئر!»
۱۰ او واخت رب باليغا امر اتدی و بالیق
يونسو آغزيندان قورولوغا قوسدو.

نيئوالی لارين تۆوبه اتمه سی

۳ ربئن سؤزو يونسو ائکنجی دفة نازل
اولدو: ۲ «قالخ، نيئوايا، او بؤيوک شهره
گت و سنه دئيه جيئم سؤزلری اونلارا جار
چک.» ۳ يونس ربئن سؤزونه موپابق قالخېب
نيئوايا گئندی. نيئوا تارينين نظرئنده بؤيوک
شهر اندی. اورانی اوچ گونه گزئب دولاشماق
اولاردی. ۴ يونس شهری گزميه باشلاييب بئر
گونلوك يول گئدی و جار چکه رک ددی:
«قيرخ گوندن سونرا نيئوا آلت اوست اولاجاق!»
۵ نيئوالی لار تارييا ائنانديلار، اوروج اعلان
ادئب بؤيوکدن کئچئييه قدر هامی چول
گيئندی. ۶ بو خبر نيئوا پادشاهينا چاتاندا،

ياشاماقدان داها ياخشى دىر.^۹ تارى يونسو
ددى: «بو بىتكىيە گۆره حىرصلنمكلە مگر
ياخشى ائش ادئرسن؟!» او ددى: «اۆلمەيە قدر
حىرصلى اولماغيم مە ياخشى دىر.»

^{۱۰} او واخت رب ددى: «سن زحمتىنى
چىكەمدىيىن و يىتىشدىرمەدىيىن، بىر گىجەدە
بىتن و بىر گىجەدە محو اولان بىتكىيە اورەيىن
يانىر. ^{۱۱} بس من نجه نيئوايا، بو بۇيوك شەهرە
كى، صاغ آلئنى سول آلئندىن آيىرا بىلمەين
يوز ائىرئى مئندىن چوخ ائىسانى و چوخلو
حيوانى وار، اورىك ياندىرمايىم؟!»

باش ورەجىئنى گۆرسون. ^۶ رب تارى يونسون
باشى اوستونە گنە گرچك بىتكىسى بىتئردى
كى، بۇيويوب يونسون باشى اوستونە كۆلگە
سالسىن و اونو پئس حاليندان قورتارسين.
يونسو بو بىتكىيە گۆره چوخ سيوئندى. ^۷ لاکىن
ارتەسى گون سحر تزدن تارى بىر بىتكى قوردو
بىتئردى. قورد بىتكىنى يىيىپ قوروتدو. ^۸ گونش
چىخاندا تارى ائستى بىر كۆلك شىرقىن يىتئردى.
گونشئىن ائستىسى يونسون باشىنى ووروب
ياخدى و او، طاقىدن دوشىدو. اۆزو اوچون
اۆلوم آرزو ادئب ددى: «مىنم اوچون اۆلمك

